

אהרן בכל זאת מכיון שישראל לא היו ראויים לענני הכבוד מצד עצמם אלא רק מצד אהרן אז לכן במיתת אהרן נחשב להם כאילו הם הוציאו את עצמם מצל האמונה (רמ"ק).

וְעַל דָּא כְּתִיב ועל כך כתוב בפסוק, **כָּל הָאֲזָרָה בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ**
בְּסוּפוֹת דְּהֵינּוּ. כל מאן דְּאִיהוּ מְשָׂרְשָׁא וְגִזְעָא
קְדִישָׁא דְיִשְׂרָאֵל, יֵשְׁבוּ בְּסוּפוֹת, תְּחוֹת עֲלָא
דְּמַהֲיֻמְנוּתָא שכל מי שהוא מהגזע והשורש הקדוש של ישראל אז הוא ראוי לשבת
בסוכה שהוא מתחת הצל של ה"ת הנקראים אמונה (רמ"ק). **וּמֵאֵן דְּלִיתִיהּ**
מְגִזְעָא וְשׂוֹרְשָׁא קְדִישָׁא דְיִשְׂרָאֵל, לָא יְתִיב בְּהוּ, וְיִפּוּק
גְּרַמִּיהּ מִתְּחוֹת עֲלָא דְּמַהֲיֻמְנוּתָא וכל מי שהוא לא מהגזע והשורש
הקדוש של ישראל אז הוא לא ראוי לשבת בסוכה ואז הוא יוציא את עצמו ע"י מעשיו
מתחת הקדושה וע"כ לא תשכון עליו הקדושה (רמ"ק).

אליעזר עבד אברהם זכה לצאת מקללה לברכה

כְּתִיב (הושע יב) והנה כתוב בפסוק **כְּנַעַן בְּיָדוֹ מֵאֲזֵי מְרָמָה** וכוונת
הפסוק, **דָּא אֱלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם** שכנען רומז על אליעזר עבד
אברהם שהוא היה מזרע כנען המושרשים בחיצונים הנקראים מרמה. **וְתָא חַזִּי,**
כְּתִיב אַרְוֵר כְּנַעַן וּבְגִין דְּזָכָה כְּנַעַן דָּא, לְשִׁמְשָׁא
לְאַבְרָהָם, כִּיּוֹן דְּשִׁמְשָׁא לְאַבְרָהָם, יְתִיב תְּחוֹת עֲלָא
דְּמַהֲיֻמְנוּתָא, זָכָה לְמִיפָק מִהָהוּא לְטִיָּא דְּאֵת לְטִיָּא וּבֵא
וראה שאליעזר שהיה מזרע כנען היה ארור כמש"כ ארור כנען ובגלל שזכה אליעזר שהיה

מזרע כנען לשמש את אברהם בזכות השימוש שלו לאברהם הוא זכה לשבת תחת הצל של הז"ת הנקראים אמונה ועי"כ הוא זכה לצאת מאותה הקללה שנתקלל כנען [כא], **וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְבָרְתִּיב בֵּיהּ בְּרָכָה** ולא זו בלבד אלא שהוא עוד זכה שיאמר בו ברכה. **דְּבָרְתִּיב** שכתוב, (בראשית כד) **וַיֹּאמֶר בֹּא בְרוּךְ יְהוָה וקשה. מֵאִי קָא מַיִירִי** מה ענין אליעזר שיצא מכלל ארור לכלל ברוך קשור לענין הדרוש שלנו (רמ"ק). **דְּכָל מָאן דִּיתִיב תְּחוֹת עֲלָא דְמַהִימְנוֹתָא, אַחֲסִין חִירוֹ לִיהּ וְלִבְנוֹי לְעֵלְמִין, וְאִתְבְּרַךְ בְּרִכְתָּא עֲלָאָה** אלא לומר שכל מי שיושב מתחת צל האצילות הנקרא אמונה אז הוא יורש חירות מצד הבינה לו ולבניו לעולמים וכן הוא מתברך בברכות עליונות מצד החסד (רמ"ק), **וּמָאן דִּיאֲפִיק גְּרַמְיָה מְעֲלָא דְמַהִימְנוֹתָא, אַחֲסִין גְּלוּתָא לִיהּ וְלִבְנוֹי** ומי שמוציא את עצמו מהצל של האצילות הנקרא אמונה אז הוא יורש גלות לו ולבניו, **דְּבָרְתִּיב** שכתוב בפסוק, **וַיִּלְחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב מִמֶּנּוּ שְׁבִי** וכל זה הוא משום שהם יצאו מתחת צל האצילות. (דף ק"ג ע"ב)

ענין החסד כנגד אהרן לקח עמו חמשה עננים כנגד גבורה תפארת נה"י ועוד
ענין כנגד המלכות

אור הרשב"י

[כא] כדאיתא בב"ר ס' ז' אמא רבי יוסי ב"ר באמונה יצא מכלל ארור לכלל ברוך. דוסא כנען הוא אליעזר וע"י ששרת אותו צדיק

הלימוד היומני

לע"נ מאיר בן ברוסה ז"ל

בְּסֶפֶת תֵּשְׁבוּ (ויקרא כ"ג) **חֶסֶד, וְדָא עֲנָנָא חָד, דְּכִפְּלָהוּ**

קְשִׁירִין בֵּיהּ והנה כתוב 'בסכת תשבו' וחסר מתיבת בסכת אות ו'

שהוא לשון יחיד, לרמז על ענן אחד שהוא הענן הראשון של אהרן שכנגד החסד שעיקר

הסוכה היא כנגדו וכל שאר ששת העננים היו קשורים בו. **דְּכִתְיִב** כמו שכתוב ענן

אחד בפסוק, **כִּי עֲנַן יְהוָה עָלֵיהֶם יוֹמָם. וְכִתְיִב** וכן כתוב עוד,

(במדבר יד) **וּבַעֲמֹד עֲנַן אֶתְּהָ הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם** [כב] דהיינו.

דָּא הוּא עֲנָנָא דְאַהֲרֹן, דְּאַקְרִי יוֹמָם שהוא הענן של אהרן שהוא

כנגד החסד הנקרא יומם, **דְּכִתְיִב** שכתוב, (תהלים מב) **יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה**

חֶסְדּוֹ הרי שהחסד נקרא יומם. **עֲנָנָא חָד, נְטִיל עֲמִיָּה חֲמִישׁ**

אַחֲרֵינֵין, וְאַיִנוֹן שִׁית. וְעֲנָנָא אֶחָרָא נמצא שענן אחד של החסד

הנקרא יום הוא לוקח עמו את חמשת העננים האחרים שהם גבורה תנה"י וביחד הם ששה

אור הרשב"י

ומשפיל להם את הגבוה ועושה להם דרך סרט ומישור כענין שנא' כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור והרכסים לבקעה (ישע' מ ד) ואומר והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלותו מארץ מצרים (ישע' יא טו). הרי זה בא כמלמד ונמצא למד מה לעתיד לבוא כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו כך היה להן בעלייתן מארץ מצרים. ד"א וה' הלך לפניהם יומם ר' יוסי הגלילי אומר אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו כאב שנוטל פונם לפני בנו וכרב שנוטל פונם לפני עבדו.

[כב] ובענין זה איתא במכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק יג וה' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן מלמד ששבעה ענני כבוד היו עם ישראל יומם בעמוד ענן הרי אחד. ועננך עומד עליהם (במ' יד יד) הרי שנים. ובעמוד ענן אתה הולך לפניהם יומם (שם) הרי שלשה. ובהאריך הענן (במ' ט יט) הרי ארבעה. ובהעלות הענן (שמ' מ לו) הרי חמשה. ואם לא יעלה הענן (שם לו) הרי ששה. כי ענן ה' על המשכן יומם (שם לח) הרי שבעה. ארבעה מארבע רוחות ואחד מלמעלה ואחד מלמטה ואחד שמקדים לפניהם מתקן להם את הדרכים מגביה להם את השפיל

ועוד ענן אחר היה כנגד המלכות, דְּכִתִּיב שעליו כתוב בפסוק, וּבַעֲמוּד אֵשׁ לַיְלָה דהיינו, דָּא נִהְרָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, מְנַהֲרוּ דְאֵינוּן שִׁית. שזה הענן שכנגד המלכות הוא היה מאיר לישראל מכח האור שהוא קיבל מאותם הששה עננים האחרים שעליו (רמ"ק).

רעיא מהימנא

מצוה לשבת בסוכה הנקראת אמונה

בַּסֶּפֶת יִשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים וְגו', (ויקרא כ"ג) פְּקוּדָא (מ"ה) דָּא, לַיִשֵּׁב בַּסּוּכָה ואומר הרעיא מהימנא שמצוה זו היא לשבת בסוכה. וְהָא אוֹקִימָנָא, בְּגִין לְאַתְחִזָּא דְיִשְׂרָאֵל יְתִיב בְּרִזָּא דְמְהִימְנוּתָא, בְּלֹא דְחִילוּ כְּלָל, דְּהָא מְקַטְרְנָא אֶתְפָּרֵשׁ מְנַיִהוּ. והרי למדנו שטעם הדבר הוא בכדי להראות שישראל יושבים בצל של סוד האצילות הנקרא אמונה ולכן את הסוכה עושים ישראל בגלוי ובלא פחד כלל כי הרי המקטרג פרש מהם ע"י שישראל שחדו אותו בשעיר לעזאזל ביוה"כ ולכן אין חשש שיחזור ויקטרג עליהם (רמ"ק). וְכֹל מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּרִזָּא דְמְהִימְנוּתָא, יְתִיב בַּסּוּכָה. פְּמָה דְאוֹקִימָנָא, דְכִתִּיב וְכֹל מִי שְׁהוּא מוֹשְׁרֵשׁ בְּסוּד הָאֲצִילוֹת הַנִּקְרָאִת אֲמוּנָה אִזּוּ הוּא יוֹשֵׁב בַּסּוּכָה כְּמוּ שְׁלִמְדְנוּ עַל מִשְׁכַּב בַּפְּסוּק, כָּל הָאֲזָרָח בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבוּ בַּסּוּכוֹת דהיינו. מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּרִזָּא